

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Magyar Nemzeti Múzeum
Budapest VIII

Kp.

KERESZTENY, NEMZETI, POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak: helyben negyedévre
Vidékre és Nemtörzsházba
Külföldre egy évre 4 dollár

P 150
P 220

Megjelenik minden vasárnap reggel

Feltevés szerkesztő és kiadó ideigl.: Ifj. Rónai Frigyes
Köszeg, Varkör 39. Telefon: 23 szám

Hirdetések ára millimétersoronként 8 fillér
Szövegközötti reklám sora 30 fillér
Nyitól sora 40 f. — Hirdetések előre fizetendők

Rónai Frigyes

A „Köszeg és Vidéke“ halottját gyászolja és gyászában részt vesz a város egész társadalmá. Az a hatalmas embersereg, amely utolsó útjára elkísérte s rang és osztálykülömbőség nélkül járult koporsójához búcsút venni tőle, szeretetének és megbecsülésének adta megindító tanúbizonyságát. A szeretetnek: amely Rónai Frigyesnek, a kedvelt, jószívű és jókedélyű embernek szólt, a megbecsülésnek: amellyel az ő személyén keresztül a munka és polgári tisztesség előtt hajtotta meg zászlaját.

Korán és váratlanul dőlt ki a sorból. Hivatása és családja ezer szállal fűzte az élethez, amikor szólitották és mennie kellett. Katona volt a munka arcvonalán, annak a kemény és rendíthetetlen államfenn tartó hadseregnek a katonája, amelyik mindig megbízható, amelyik töretlenül éli túl a válságot, mert a munka és becsület ad életének tartalmat és erőt.

1885 március 2-án született Rónai Frigyes Köszegen, régi községi családból, amely már háromnegyed százada folytatta ebben a városban a nyomdaipart. Iskoláit Komáromban és Bécsben végezte, ahonnan alaposan felkészülve tért vissza szülővárosába, hogy a család nyomdavidualatánál vegye kirésztét a munkából, mind aszedőszekrény mellett, mind pedig a szerkesztési teendők körül: hathatós támasza lett a vállalkozásnak, melynek keretében a „Köszeg és Vidéke“, valamint a „Günser Zeitung“ kiadásra került. Élettársául a községi Koller Gizellát választotta, kivel 1911-ben lépett házasságra.

Családjának és munkájának élt, városának hasznos és alkotó polgára volt. Egészen a legutóbbi időkig vezette vállalatát, annak minden terhét és gondját viselte, senki sem hitte volna, hogy betegsége, amely néhány hete a szombathelyi kórházba vitte, végzetes lesz reá. Türelmesen és zavartalan kedéllyel viselte a betegségét, gyakran hazajött s nem is látta rajta senki, hogy szenved. Annál megdöbbentően hatott aztán a hír, amely október 24-én váratlanul bekövetkezett halálát tudatta.

A város közönségének mély részvéte fordult a gyászoló feleség és három gyermeke felé. Temetésén az egész város lerotta kegyeletét irányában; a Concordia dalárda, amelynek tagja volt, dallal búcsúztatta, Weisz Vilmos evangélikus lelkész pedig minden résztvevőnek a lelke mélyéből szólott, amikor az elhunyt tartalmas életét méltatta búcsúztató szavaiban.

Apai örökségét sértetlenül adja át fiának, ki nevéét és hivatását folytatja és mi, akik itt az ő lapja hasábjain most búcsúzunk Tőle, úgy érezzük: ha el is veszítettük, lélekben továbbra is velünk marad.

Magyar a magyarért!

Úgy érezzük, hogy évek multak el azóta, hogy minden idegszalunkat megfeszítve, szívszorongva várjuk azokat a híreket, melyeket a rádió és sajtó néhány het óta röpit világgá, beszámolva felvidéki testvéreink sorsáról.

S ha nekünk ezek az izgalmas hetek éveknek tünnek fel, vajjon mit szenvedhetnek, vajjon hány éjszakát virraszhatnak át azok, akik immáron két évtized óta várják az ősi hazához való visszatérésüket.

Visszatérő testvéreinket valóban testvéries szeretettel kell fogadnunk. Magunkhoz kell ölelnünk azokat, akik magyarságuk miatt nyomorban és börtönben sanyıldtek.

S míg a kormányunk azon fáradozik, éjjelt is nappallá téve, hogy mielőbb megtörténhessék a visszacsatolás, a csehek a felvidéki magyarlakta területekről menekülnek, de magukkal viszik nemcsak a bitortolt hivatal utolsó szegét is, hanem kirabolják testvéreinket és utolsó szem búzájukat is elhordják. Ezeknek hallatára meg kell mozdulnia minden érző magyar szívnek: segítenie kell minden magyarnak magyar testvére nyomorán és szükségén.

„Magyar a magyarért“ hangzott végig a magyar hegyeken és rónákon keresztül a legelső magyar Nagyasszonyok, fennkölt lelkű Kormányzóink Ó Főméltósága megrázó kiáltása: „Magyar a magyarért!“ visszhangoznak a berkek és szalad a kiáltás a hömpölygő folyamok és csergedező patakocskák mentén. És e segélykiáltás megmozgatja az egész magyar társadalmat, élén a Miniszterelnökne Ónagyméltóságával, aki kézbevette a segítő mozgalomnak vezetését.

Éhező testvéreinket, didergő gyermekeiket, az otthontalan családokat azonnal meg kell segítenünk. Az értünk annyit szenvedett felvidéki testvéreinkért a legkevesebb amit tehetünk, támogatnunk kell őket, adományainkkal segítenünk kell a Felvidék inségén.

Itt a határszéli városban is, mely város mindig kitünt magyarságával és áldozatkészségével, meg kell mozdulnia minden magyar szívnek és áldozatot kell hoznia minden magyar szívnek a magyarért! Késedelmet nem tűró súlyos bajokon kell segítenünk. Ebben a mozgalomban részt vesz az ország minden városa és kocsége.

Városunkban az adománygyűjtési mozgalmat magam vezetem és irányítom és a gyűjtési munka végrehajtására a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége (MANSz) helybeli szervezetét kértem fel, mely egyesület szívesen vállalkozott e magyar és nemes mozgalom végrehajtására. A MANSz-nak tagjai november hó 3-tól november hó 10-ig bezárólag megjelennek minden háznál és felvidéki testvéreink megsegítésére adományt kérnek.

Kérem a város jószívű és hazafias közönségét, hogy a mozgalomban anyagi erejéhez mérten mindenki vegye ki részét és nemes adományával járuljon hozzá felvidéki testvéreink nyomorának enyhítéséhez. Külön is felhívom a figyelmet arra, hogy a gyűjtők az adományokért mindenkinek a lakásán jelentkeznek. A nemeslelkű adományozók névsorát a Köszeg és Vidékében folytatólágon közölni fogjuk.

Abban a reményben, hogy a város közönsége ebben az áldozatos magyar megmozdulásban kiveszi részét, szívesen fogadja a gyűjtési munkát végző MANSz tagjait és tehetségéhez képest ki-ki hozzájárul a felvidéki testvéreink nyomorának enyhítéséhez, már most minden nemesszívű adományozónak őszinte hálámat és hazafias köszönetemet nyilvánítom.

Köszeg, 1938. okt. 27.

dr. vitéz Nagy Miklós, polgármester

Köszeg gazdasági helyzete az adózás tükrében

Azoknak a fenyegető körülményeknek a serege, amelyek a husz éve határvárossá vált Köszegét fenyegetik, ebben az évben az Anschluss következtében új tényezővel gyarapodott. Mint ismeretes, a környékétől és gazdasági jelentőségétől megfosztott város új utakon keresi boldogulását, kemény küzdelemben szállva szembe a fojtogató válsággal.

A harmadik évtized végével, amikor az adózási év mérlege többé-kevésbé kialakul, kérdést intéztünk vitéz Nagy Miklós dr. polgármesterhez az irányban, mikép beszélnek a számok az adófőkönyvben Köszeg gazdasági helyzetére, polgárai vagyoni viszonyaira és az új célok jövedelmezőségére vonatkozólag.

— A város — mondta a polgármester —, amely a jóléteből a trianoni békével a szegénységbe zuhant, környéke elvesztését sanyli. Nemcsak a járásához tartozó községek, hanem a környező sopronmegyei falvak is itt szereztek be szükségleteiket, úgy-hogy mintegy 94 helység gazdasági középpontja volt. Most 17 községe van, azoknak egy része is Szombat-helyre gravitál fekvésénél fogva, ipara, kereskedelme pang. Idővel bizonyos forgalom keletkezett a város és a határmenti osztrák falvak között egymásrautaltságuk következtében s most — hogy ezt is elvesztettük — látjuk csak milyen jelentékeny volt ez is. Ez év tavaszán, a költségvetésben lejátszódott események következtében ez a határforgalom teljesen megszűnt, amit minden ipari, kereskedelmi vállalkozás kivétel nélkül megérez.

— Ez adózás szempontjából is érezteti hatását, mert bár a közönségben az adófizetési készség mindenkor meg volt, a súlyos körülmények a képességet csökkentik, annál is inkább, mert az adók még a tavalyi magasabb forgalom után lettek kivetve.

— A városi adóügyi osztály adatait vizsgálva, szinte grafikailag megkapjuk a jelen gazdasági helyzet képét, foglalkozási ágak szerint, amiből alkalmunk van a körülmények ismeretében következtetést vonni.

— A fizetőképesség csökkenése a tavalyihoz képest, főleg a gazdák és iparosok részéről mutatkozik. Amíg az iparosoknál a már említett gazdasági romlás az oka, a gazdáknál és szőlőbirtokosoknál főleg a mostoha termésben kell az okot keresni. A tavaszi fagyok a szőlőben, de különösen a gyümölcsben tettek nagy kárt, úgy-hogy a téli gyümölcsök, amelyekből, október, novemberben pénzelték és adóztak; szinte teljesen hiányzanak, aminek következtében aggályos, hogy a negyedik évtized igen rossz képet fog nyújtani adózás tekintetében. A nyár végével mutatózó fizetési készség a jele, hogy a

korábbi gyümölcsök, főleg az őszi barack termése kedvező és az ára is megfelelő volt.

— A kereskedők egy részénél, akik a város külsőbb, a határ felé eső negyedében bírnak üzlettel, feltűnő a visszaesés, míg a város belterületén úgy látszik a nyaralók és a diákság szükségletei kiegyenlítik a határzárlattal előálló veszteséget. A háztulajdonosok adózása mutatja a legkedvezőbb statisztikát, ami két okra vezethető vissza. Az egyik független többé-kevésbé gazdasági viszonyoktól, amennyiben a ház és vagyonadó a bér, hasznosíték és vagyonérték után kerül kivetésre s ez évben az adóhivatal a bérek leltitásával biztosította, hogy a házadók a kivetés mérvé szerint befolyjanak. A másik tényező azonban, amelyek igen sok háztulajdonos nyarutói fizetési készségében mutatkozik meg, azt bizonyítja, hogy a nyaralási szezon eredménye most már gazdasági téren észrevehetően érzéti hatását. Ez az utóbbi két tétel, a gazdáknak a nyári terményeladásból kifolyólag teljesített befizetésével együtt idézte elő azt a csekély javulást, ami az idei harmadik évnegyed végén a tavalyival szemben mutatkozik a gazdasági viszonyok leromlása ellenére. Félő azonban, fejezi be a polgármester, hogy a negyedik évnegyed eredményében fogjuk megismerni ezt a javulást, bár remélem, hogy a város józan gondolkodású közönsége, tisztában lévén az adók jelentőségével, úgy allami és nemzeti, mint városi szempontokból, minden tőle telhetőt el fog követni, hogy kötelességének eleget tegyen.

A számok és adatok beszélnek s az ellenséges viszonyok és sokfelől jövő elemi és gazdasági csapások ellenére is azt árulják el, hogy Köszeg város polgárai jövendő célkitűzéseikben a helyes és fokozatos eredményt ígérő utat választották.

Felhívás a fegyvergyakorlatra bevonultak hozzátartozóihoz!

Illetékes hely közlése szerint többször előfordult, hogy a fegyvergyakorlatra bevonult katonák rokonai és hozzátartozói leveleikben szolgálati beosztásukra és általában katonai dolgokra vonatkozó adatok iránt érdeklődtek, ezenfelül olyan hírekkel nyugtalanították hozzátartozóikat, amelyek a valóságnak meg nem felelő rémhíreknek bizonyultak. Mivel az ilyen levélbeli közlések alkalmasak arra, hogy ellenséges hírszerzők a levélírók jelentéktelennek hitt közléseiből katonai szempontból fontos adatokhoz jussanak, felhívjuk a fegyvergyakorlatra bevonult katonák hozzátartozóit arra, hogy levelezésükben kerüljék a katonai vonatkozású közléseket. A megfontolatlan levélközlemények az országnak mérhetetlen kárt, a levélíróknak és címzeteknek pedig kellemetlenséget okozhatnak. Katonai adatok közlése ugyanis, még jóhiszeműség esetén is hűtlenség elkövetése miatti vádat vonhat maga után.

A katonák hozzátartozói tehát tartózkodjanak katonai vonatkozású közlésektől.

Szombathelyen, Rakosi Jenő-u. 33

szám alatt nyug. detektív vezetéssel működő hat. eng.

magánnyomozó és Információs Iroda:

nyomoz, megfigyel, informál. Diszkrét, megbízható, olcsó.

Vidéki megbízást is vállal.

A községi Betegház Egyesület választmányi ülése

A községi Betegház Egylet legutóbbi közgyűlésén — mint megírtuk — olyan értelmű felszólalás hangzott el, amely Kincs István elnök személyével kapcsolatban a választmányi tagok bizalmatlanságát hangoztatta. Ilyen előzmények után nemcsak az egyesület tagjai, hanem a közönség körében is érdeklődéssel néztek a legközelebbi választmányi gyűlés ele, amelyet a Betegház Egylet vezetősége október 22-ére hívott egybe.

A választmányi ülésen Kincs elnökön kívül 9 választmányi tag jelent meg, úgy hogy az határozatképes volt. Az elnök este 6 órakor az ülést megnyitva, hivatkozott a közgyűlésen elhangzott felszólalásra és kijelentette: amennyiben a választmányának az ő személye ellen kifogása lenne: megválna tiszttségétől. Visszapillantott az egyesület működésére és megállapította, hogy ő, mint elnök, súlyos tartozásokkal vette át a kórház és az egyesület ügyeit, most pedig jelentékeny aktívák bizonyítják eredményes munkáját.

Róka László dr. ügyész előterjesztésében a kórházi szervezeti szabályzatnak az alapszabálymódosítással egyidejűleg való kidolgozását sürgette, miután az egyidejűleg esedékessé vált. Ezen szervezeti szabályzatnak összeállítására Róka László dr. Vukán Ferenc dr. kórházi főorvos és Szmolján László választmányi tagokból álló bizottságot jelölte ki a választmány.

A közgyűlésen elhangzott felszólalásban szóvá tett: az alispáni leiratban foglalt felelős személyek ügyének további megtárgyalására vonatkozólag az ügyész kijelentette, hogy nem áll módjában előterjesztést tenni, mert az alispántól még nem kapta meg a vizsgálati iratokat. A választmány szavazással úgy döntött, hogy a kérdést nem veszi le a napirendről, hanem a vizsgálati iratok megérkezéskéig függőben tartja.

Szmolján László városi tanácsnok felszólalása kapcsán az egyesület választmánya egyhangulag bizalmáról biztosította Kincs István elnököt.

Ezekután a választmány a kórház vezetésére vonatkozó ügyek megtárgyalásával foglalkozott.

Köszeg növeli idegenforgalmi propagandáját

Az idei nyaralási évad lezárásával megnyilvánuló eredmények és a város idegenforgalmának fejlődéséből lesűrhető tapasztalatok azt mutatják, hogy az ország lakossága mind szélesebb körben ismeri meg és keresi fel Köszegét, mint üdülőhelyet. Az ellenőrizhető tények pedig azt is előtarják, hogy a nyaralóközönség nagy része, Köszegét megismerve, meg is kedvelte s ismételtel felkeresi. Ezek a jelenségek szükségessé teszik a már eddig is szép eredménnyel működő idegenforgalmi hivatal propagandatevékenységébe való intenzívebb bekapcsolódást, ami meggyorsíthatja az idegenforgalmi fejlődés folyamatát az arra nagyon is rászoruló város javára.

Ezen megfontolások alapján vitéz Nagy Miklós dr. polgármester meghívta Köszegre Molnár Károly dr. tanárt az Országos Idegenforgalmi Hivatal propagandaosztályának vezetőjét, hogy az itt szerzett közvetlen tapasztalatok és az előtte feltáruló lehetőségek alapján kapcsol-

hassa be Köszegét az országos propagandába. Molnár Károly dr. a vasárnapot Köszegen töltve, a polgármester és a községi turistaegylet vezetője társaságában délelőtt a várost tekintette meg alaposan, annak történelmi emlékeit szemlélve megkülönböztető figyelemmel, majd délután a hegyvidéket járta be a stájerházak környékét tanulmányozva. Elragadtatással nyilatkozott a város környékének természeti szépségeiről, majd a polgármesterrel folytatott megbeszélés során úgy nyilatkozott, hogy a város idegenforgalmának fejlesztése szempontjából a legnagyobb lehetőségeket a stájerházak környékének kifejlesztésében és gyógyító célra való beállításában látja. Ezeknek a lehetőségeknek kihasználását nagyon megkönnyíti az új múút, amely a stájerházakat a gyors megközelíthetőség által a város közelébe hozta. A város törekvését Molnár dr. mindenben reálisnak tartja és az Országos Idegenforgalmi Hivatal részéről a legmesszebbmenő támogatást helyezte kilátásba.

Emelkednek a borárak

Országszerte halljuk, hogy emelkednek a borárak. Ez a körülmény magában örvendetes lenne, ha a szüret úgy sikerült volna, mint a tavalyi. Sajnos azonban, a gazdának sok haszna nincsen az emelkedő borárakból, mert a gyenge termés miatt még annyi bevétele sem lesz, mint az elmúlt esztendőben.

Mi annak az oka, hogy egyik évben magasabb a termés, a másikban pedig igen alacsony? Kétségtelenül az időjárás, mert sok magyar szőlősgazda egyenesen az időjárásra bizza a szőlőtermését. Nem adja meg ugyanis azt a tápanyagot, amelyre a szőlőnek szüksége van és e miatt csak akkor van jó termése, ha a rendkívül kedvező időjárás azt lehetővé teszi. Holott a jó gazdának mindenkor magas termelési költségeit behozni; különösen akkor van nagy haszna, ha az országos gyenge terméskor is, mint pld. most, nagy termése van.

A szőlőrendkívül sok tápanyagot igénylő növény. Az elvont tápanyagot bőséges istállótrágyával igyekezzünk pótolni. Az istállótrágyában azonban a növényi tápanyagok nem abban az arányban vannak meg, mint azt a szőlő megkívánna. Kiváltképp hiányzik az istállótrágyából a foszfor, mely különösen a minőségbor termelésének az alapja.

Adjunk tehát az istállótrágya mellé még 200—250 kg szuperfoszfátot, vagy kevésbé meszes talajon „Hungária - Mészfoszfát”-ot. Ha a szőlő istállótrágyát már régebben nem kapott, úgy a foszforműtrágya mellett a homoktalajokra 100—150 kg kálicsot is adagoljunk, valamint ugyanennyi nitrogén-műtrágyát is.

A foszfor- és káli-műtrágyákat lehetőleg már az őszi fedéskor, de legkésőbb nyitáskor, a nitrogénműtrágyát pedig mindig nyitáskor adjuk.

Szőlősgazdaságunk nyomasztó helyzetét épen az okozza, hogy a termésátlagaink alacsonyok, így sokszor még a munkadíjat is alig fedezik. Csupán a magas termésátlagok tehetik jövedelmezővé a bortermelést.

Elegendő foszfor- és káli-műtrágyákkal táplált szőlők mustjai 1—2 fokkal nagyobb cukortartalmúak lesznek, így a fokonszintű eladási árkülönbségeten megtérülnek a műtrágyázás költségei.

Bormérés. Jó vörös bort mér Deckelmann József Pámer-utca 10 sz. alatt literjéért 70, utcán át 60 fillérért.

Az ipolysági magyarok válasza a községi MANSz üdvözlésére

Mint annak idején beszámoltunk, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének községi csoportja nevében Bertalan Erzsébet tanárnő, elnök, meleghangú üdvözlő sorok keretében juttatta el a községi magyar asszonyok testvéri szeretetének megnyilvánulását a magyar hazához való visszacsatolását ünneplő Ipolyság lakosságának.

A keddi posta levelet hozott a községi MANSz elnöknő címére, amelynek bélyegzője: „Ipolyság, az első visszatért magyar város” felirát viseli, a levél szövege pedig következőképp hangzik:

Felszabadulásunk öröme hozzánk intézett testvéri köszöntésükért fogadják magyar szívünk forró köszönetét. Az a meleg szeretet, mellyel magyar Hazánk minden polgára fogad bennünket, teljesen kárpótolt husz esztendei nehéz sorsunkért és biztosítja részünkre magyar jövőnk teljes boldogságát.

Vagyok Ipolyság nagyközség közönsége nevében magyar testvéri szeretettel

Zamoletti József városbíró.

A községi MANSz-csoport ereklői közé helyezve fogja megőrizni az első visszatért magyar város levelét.

A fegyvergyakorlatra bevonult gazdasági cselédek szolgálati viszonya.

A minisztérium 7400/1938. sz. M. E. rendelete alapján a polgármester közhírré teszi, hogy a rendkívüli fegyvergyakorlatra bevonult gazdasági cselédet gazdája a bevonulás ideje alatt felmondással sem hocsáthatja el.

Annak az éves gazdasági cselédnek, akinek sem velelő felesége sem vele közös háztartásban élő és eltartásra szoruló gyermeke vagy jogszály alapján eltartandó keresetképtelen más hozzátartozója nincs, a bérét (járandóságát) — a szegődményes földjárandóság kivételével — a gazda nem tartozik kiszolgáltatni.

Annak az éves gazdasági cselédnek, akinek legalább egy eltartottja van, a lakást, a szegődményes földjárandógot és földet a gazda a szerződés értelmében kiszolgáltatni cs ha a cselédnek állattartása van, azt a szerződés szerint juttatni köteles.

Az előbbi bekezdésekben említett járandóságokon felül a szerződés szerint járó pénzbeli és egyéb természetbeni járandóságokból annak az éves gazdasági cselédnek, akinek legalább egy eltartottja van, a bér (járandóság) felét, akinek pedig egyenlő több eltartottja van, a teljes bért (járandóságot) köteles a gazda kiszolgáltatni.

E rendelkezéseknek be nem tartása, amennyiben súlyosabb büncselekmény esete nem forog fenn, kihágást képez.

A rendelet érvénye a már korábban fegyvergyakorlatra bevonultakra is kiterjed és ha a gazda a szolgálati szerződés alapján többet szolgáltatott ki, mint amire az ezen rendelet értelmében köteles, azt vissza nem követelheti.

Felöltők, öltönyök, burburyraglánok, női tavaszi kabátok, *esőköpenyek*, nagy választékban kaphatók **Zerthofer Ressel ruhadruhádban.** Ugyanott vegyiszitálás, kelmfestés, gallértisztítás a legszébb kivitelben.

Közgazdasági rovat

A Felsődnántúli Mezőgazdasági Kamara kamarai értesítője

A győri mezőgazdasági kamara október 21-iki hivatalos közlönyében több aktuális és a gazdákat érdeklő közlemény jelent meg. Így a kötelező munkasegítségre vonatkozólag is, amelyet a m. kir. kormány a rendkívüli fegyvergyakorlat idejére rendelt el. A rendelet szövegét teljes egészében leközli, melynek főbb pontjait idézzük: Oly helyeken kerül kivételre a munkasegítség szolgáltatás, ahol a rendkívüli fegyvergyakorlat idején a mezőgazdasági termelés folytonossága másképp nem biztosítható: ezen helyekre a földmivélsügyi miniszter az illetékes mezőgazdasági bizottság meghallgatása után elrendeli. Ezen kötelező munkasegítség teljesítésére fogatos és gépjárműveknek, gazdasági eszközöknek, valamint igás állatoknak birtokosai kötelezhetők, valamint minden munkaképes hivatásos mezőgazdasági férfimunkás stb., ha saját vagy kenyéradójuk gazdaságában a legsürgősebb munkákat már elvégezték. A munkába szállítás elrendeléséről a különböző hatóságok javaslata alapján az alispán intézkedik. A munkasegítségre be rendelt munkájuk díja fejében a hatóságok által megállapított díjazásban részesülnek kategóriák szerint. Aki az elrendelt szolgálat alól magát kivonni igyekszik, törvényes büntetésben részesül. A kamarai értesítő hozza a bevonult mezőgazdasági családok szolgálati viszonyának rendezéséről szóló rendeletet is, melyet mai számunk más helyén közlünk.

Igen hasznos útmutatást tartalmaz a gyümölcsfaiskolák szakirányítás alá kerülésével kapcsolatban. Ezen rendelet tervezet értelmében új kereskedelmi faiskolát létesíteni, a már meglévőket üzemban tartani és ezek természetvényeit forgalomba hozni csak a földmivélsügyi miniszter engedélyével szabad. A tervbe vett rendelkezéseket bőven ismerteti a közlöny. Több értékes cikk jelent meg az értesítőben Grabner Emil m. kir. gazdasági főtanácsos tollából az őszi mélyszántásra és a termények romlása elleni küzdelemre vonatkozólag. Beszámol az idén szervezésre kerülő 150 téli mezőgazdasági tanfolyamról, ezenkívül számos, a gazdákra hasznos cikket tartalmaz a burgonyatakarmányozásról, gyümölcsfák beszerzéséről, a győrvidéki buza-kiállítás versenyről, valamint számos olyan híre és tudósítása lát napvilágot hasábjain, melyek a kis- és nagygazdákat egyformán érdeklik.

Szörmét Bundát Kabátot Fischer szücsnél

Szombathely, Király-utca 2. az O. R. I. és a Takarékoság tagja.

Versenydíjgyalmsi hirdetés. A m. kir. „Mátyás király” 5. honvéd gyalogezred III. zászlóalj közéleti bizottsága Köszegen a Frigyes főherceg laktanyában 1938. évi november hó 15-én d. e. 9 órakor hús- és tejbiztosítási versenytárgyalást tart. Részletes feltételek a m. kir. „Mátyás király” 5. honvéd gyalogezred III. zászlóalj gazdasági hivatalában, Köszeg, Frigyes laktanya, tudhatók meg.

HIREK

Krisztus király ünnepe. Köszeg város katolikus hívői október 30-án, vasárnap a következőképp hódolnak Krisztus királynak: d. u. 5 órakor szentséges, gyertyás körmenet indul a Zárdából a Jézus Szive templomba, ahol predikáció, litánia és felajánlás keretében engesztelik a jogaiból kiforgatott Krisztus királyt. Gyülekezés gyertyával a Zárda előtt húzódo úttesten, nyolcas sorokban, d. u. fél 5-kor lesz. Iskolák, intézetek és vallásos egyesületek zászlókkal vonulnak fel. Esős időben a körmenet elmarad és az ájtatosság a Jézus Szive templomban 5 órakor kezdődik.

Vallásos estet tart vasárnap este 6 órára az evang. templomban az evang. leányegyesület. A műsoros estének kiemelkedő pontja Dr. Viczián Dezső egyetemi tanárnak: A reformáció időszerű kérdéseiről szóló előadása. A vallásos est este 6 órakor kezdődik.

Triduum. November 8, 9 és 10-én Grósz megyéspüspök rendeletére három napos ájtatosság lesz a Jézus Szive templomban Szt. Márton tiszteletére. Mindhárom napon a szentbeszédet Kovács Sándor, a községi kerület országgyűlési képviselője tartja.

Húsvontéves házassági évfordulót ért el Köszegi József nyug. rendőrkapitány s neje Hammer Linka, mely alkalomból számosan lepték meg virággal és üdvözlésekkel. Mi már mult héten kívántunk erről megemlékezni, de a jubiláns kifejezett óhajára maradt el. Mégis kitudódott és így mi most utólag jegyezzük fel, a magunk részéről is a legjobb kívánatainkat kifejezve lapunk alapító-munkatársának.

Áthelyesés. A földmivélsügyi miniszter Stettner Walter gazdasági főfelügyelőt a Vasvármegyei Gazdasági Felügyelőségről Budapestre helyezte át a Pestmegyei Gazdasági Felügyelőség központjába. A Köszeg társadalma körében általánosan ismert és kedvelt gazdasági fő elügyelő távozását az egész városban sajnálják, úgyszintén kartársai is, akiknek körében hosszú éveken keresztül, példát mutató szorgalmával, egyik legmegbecsültebb tagja volt a hivatalnak.

Györy János volt községi plébános sírját, renoválása után, a mindenszenteki temetői ájtatosság keretében újra szenteli Székely László dr. plébános.

Halálhíradások. Özv. Blazovich Ferencné tetemét szerdán nagy részvét mellett. Korán özevgyesre jutott, de a férje által alapított üzletet szorgalommal és kitarással tovább vezette és gyermekeinek nevelését is példás gondossággal intézte. A közmegebecsülésben élt özvegyet nagy gyászközönség kísérte utolsó útjára, számos koszorú fedte koporsóját, melyek egyikét a községi kereskedők fűszerszakosztálya helyezte el. Weisz Vilmos evangélikus lelkész az anyai szívről mondott megható beszéddel búcsúztatta az elhunytat. — Mult szombat, október 22-én este holtan találták szobájában Kiss Jenő nyugalmazott főjegyzőt. Kiss Jenő a község szerdahelyi körjegyzőségén teljesített szolgálatot, majd a nyugalom éveit Köszegen élte le teljes magányban. Halálát szívizület okozta. Temetése hétfőn, okt. 24-én délután 1/5-kor volt a községi temetőben. Halálát gyermekei gyászolják.

Frontharcos bajtársi találkozó a halottak napjára való tekintettel nem nov. hó 2-án, hanem 9-én lesz megtartva a szokásos időben.

Missziós ünnepély a Zárdában. Október 23-án, vasárnap, a Mária Kongregáció missziós szakosztálya a külföldi pogány missziók javára szépen sikerült ünnepélyt rendezett a következő műsorral: A megmentő, költemény Harangi Lászlótól, szavalta Farkas Erzsébet III. é. tj., Missziós ima, énekelték a III. évesek, A kis néger, Harangi László költeménye, szavalta Sajgó Magdolna III. é. tj., Mária nővér, jelenet a missziós apácák életéből, összeállította Farkas Edith III. é. tj., a főszerepet Vincze Ilona III. é. tj. alakította, a néger gyerekek hálás szerepét négy kis gyakorlós tölthette be. A gyermek-sereg legvonzóbb számát, a néger táncot Ziegler Márta IV. é. tj. betanításában Papp Anna V. é. tj. és Koczi Erzsébet IV. é. tj. járták nagy ügyességgel. Enekek éneke Mentés Mihálytól, előadták Nagy Erzsébet V., Nagy Magda IV. é. tj. Az énekar kánonja után P. Zimits Mihály missziós atya tüzes szavakkal beszélt a missziós áldozatos lelkületéről és ismertette hazánk egyetlen missziós intézetét, a községi Missziós Szemináriumot. Délután az iskolás gyerekeknek ugyanezen műsort adták elő, beszéd helyett Németh Imre igazgató a madagaszkári missziók életéből tartott vetített képes előadást. Köszeg megértő társadalma zsúfolásig megtöltötte a Zárdatemplomot, ahol a missziókért volt könyörgés és a dísztermet, ahol a missziós gondolat fontosságát ismerte meg vonzó előadásban. Az erkölcsileg és anyagilag szépen sikerült ünnepély megrendezése a tanítónőképző III. évesének buzgóságát és rátermettségét dicséri.

Hitközségi tanácsülés. Szerdán, október 26-án délután 3 órakor tartotta meg a községi római kat. hitközség tanácsa ülését, amelyen a közgyűlés anyagát készítette elő. A tanácsülés elfogadta a mult év zárszámadását, tudomásul vette az elnök relációját az egyházközség anyagi állapotáról s megállapodott a jövő évi költségvetésben. A hitközségi közgyűlés november 13-án délelőtt 11 órakor lesz a zárda tornateremben.

FIGYELEM! Mielőtt őszi és téli cipőszükségletét beszerezné, egyetlen nézze meg a most megnyitott Benedekffy Ferenc cipőáruházát Köszeg, Várkör 8 szám alatti kirakatait és több ezer páras választékát. Leghíresebb női, férfi és gyermek márkás cipők nagyon olcsó árakon.

Az Ipartestületi előljárásság pénteken este 6 órakor gyűlést tartott, amelyen Sággy István ipartestületi elnök kegyeletes szavakkal emlékezett meg Rónai Frigyesről, az Ipartestület elhunyt tagjáról. — Az előljárássági ülés az Ipartestület részéről 30 P-ös adományt szavazott meg a Magyar a magyarért akció javára, jóváhagyta a légvédelmi beruházásokat és a továbbiakban folyó ügyekkel foglalkozott.

A Stefánia szünelőadása. A Stefánia Szövetség jótékony karácsonyi akciója javára műkedvelő előadást rendez, amelynek során a „Méltóságos asszony” c. vígjáték kerül bemutatásra. Az előadások a gimnázium dísztermében lesznek nov. 5-én, szombaton és 6-án, vasárnap este fél 9 órai kezdettel. Helyárak: 1 50 P, 1 P. és 50 fillér. A jótékony célra való tekintettel minél nagyobb számban való megjelenést kér a Stefánia Elnöksége.

Gyakorlott **gyors- és gépjáró** félnapra kiegészítő munkát kereszény díjazásért. Cím a kiadóban.

Bormérés. Jó vörös bort mér W e i g l József Sziget-utca 30 sz. alatt literjét 70 fillérért.

Mélytenger halnak

sötétség az elem.

Az emberi szem ragyogó fényt kíván. Kevés pénzért nap sugarat visz otthonába

TUNGSRAM
KRYPTON

A Kereskedelmi Kör ezúton is meghívja tagjait és a kereskedő társadalom tagjait, különösen a nyílt üzlettel bírókat, hogy ma vasárnap délelőtt fél 11-kor a városháza tanácstermében tartandó tagértekezleten minél számosabban jelenjenek meg, mert azon fontos kari érdekeket érintő, főleg záróra és munkaidő kérdések kerülnek tárgyalásra a hatóságok képviselőitelenek jelenlétében, valamint a Kereskedelmi Kör új vezetőségének kijelölésére történnek intézkedések.

Magyar zászlót a Felvidékre. A helybeli evang. elemi iskola tanulói nagy lelkesedéssel gyűjtést rendeztek és a befolyt összegből két magyar zászlót vettek egy-egy visszacsatolandó elemi iskola számára. Azokat az Országzászló Nagybizottságának el is küldötték.

Kilépések az egyházból. Az utóbbi időben a községi plébániahivatalhoz több Németországban letelepedett községi származású egyénről érkezett bejelentés aziránt, hogy a katolikus egyházból kilép. A községi plébánia hivatal hangsúlyozza, hogy nem a Köszegről időszerű munkára Németországba kiutazott munkásokról van szó a kilépésekkel kapcsolatban — mint ahogy azt néhány megjelent híradás félreértés következtében közölte — hanem a Köszegről már régebben Németországba költözött és ott letelepedett személyekről. „Hála Istennek — mondta Székely László dr. plébános — az ilyen eset is a ritkaságok közé tartozik s így annak bizonyítéka, hogy az a hazai örökség, amit a kivándorlók idegenbe magukkal vittek, biztos alap a hitellenes támadásokkal és uszításokkal szemben.”

A helybeli kereskedők egy része máris megállapodott a nov. 1-én életbelépő új üzemgyakorlás tekintetében. E naptól kezdve elhatározták egyes tagok az este 6 órai üzletzárást. A többi szakok e kérdésben, valamint az ebédszünet ügyében a mai közgyűlésen döntenek.

Városi díszközgyűlés nov. 6-án. A Szent István jubileumi év megünneplésére november 6-án, jövő vasárnap délelőtt 11 órakor a városháza tanácsteremben a képviselőtestület díszközgyűlést tart, amelyen a polgármester a Szent István év megünneplésével kapcsolatban több indítványt tesz. A díszközgyűlésen a polgármester felkérésére az ünnepi beszédet Németh Imre pápai kamarás tartja. A díszközgyűlést megelőzőleg délelőtt 10 órakor a Szt. Imre templomban, ahol az aznapra eső Szent Imre ünnep alkalmából búcsú lesz, nagymisét tartanak, melyen a polgármester vezetésével a város egész képviselőtestülete, valamint az intézmények és hatóságok képviselői résztvesznek.

Köszeg város tisztviselőinek adakozása a Horthy Miklós repülőalapra. A községi városi tisztviselők kara is eleget kíván tenni azon felhívásnak, amelyben Magyarország kormányzója a nemzeti aviatika fejlesztése érdekében való áldozathozatalra hívta fel az ország polgárait. A községi városi tisztviselők egymás között történt megegyezés alapján — úgy határoztak, hogy a VIII. fizetési osztályba sorolt és ennél magasabb illetményűek egy havi fizetésük 2%-át, a IX. fizetési osztályú és ennél alacsonyabb illetményű tisztviselők pedig egy havi fizetésüknek 1%-át fordítják a nemzetirepülőalaphoz való hozzájárulásra.

Torkos László egyik legújabb verset küldte meg a szombathelyi Faludi Irodalmi Társaságnak. A községi születésű Torkos László költőt, akiről egyik megelőző számunkban emlékeztünk meg századik évébe lépése alkalmából, a szombathelyi Faludi Irodalmi Társaság is meleghangú levélben köszöntötte 99. születésnapján. Torkos László, aki friss erőben és egészségben ünnepelte meg ezt a ritka évfordulót, azzal viszonzta a szombathelyi irodalmi kör üdvözlését, hogy egyik legújabb költeményét küldötte meg az elnökségnek. Az kör egyik irodalmi délutánján felolvassák a verset az irodalomkedvelő vas megyei közönségnek.

A „Köszegi Ált. Temetkezési Segélyegyesület” 2 elhalt tagja után a 218. és 219. sz. szelvényekre esedékes segélydíjak beszedésére 1938. november hó 6-án d. u. 1/2 órakor pénztári órát tart. Új tagok 1/4 óra után jelentkezhetnek felvétellel.

Országos művészeti ematör fényképkiallítás Cegléden. Dr. Mikecz Ödön m. kir. Igazságügyi miniszter fővédnökségével. A Ceglédi Iparos Ifjúságnak Sport osztálya rendezésében 1938 évi november 20—27-ig. A kiállításra 5 drb fénykép küldhető be. A legjobb képüket a bíráló bizottság arany-, ezüst-, bronzérmekkel, díszoklevéllel és oklevelekkel jutalmazza. Ezenkívül minden kiállító megkapja az egyesület művészeti kivitelű jubileumi oklevelét. Nevezési díj: EMAOSz. sportegyesületek, cserkész szövetség és a középiskola tanulóinak 2 pengő, egyesületen kívüli kiállítóknak 3 pengő. A kiállítás részletes feltételei és nevezési lapjai igényelhetők ifj. Kaczur Pálnál Cegléden. Beküldési határidő 1938. november 10.

A községi Missziós Szeminárium nevével visszaél egy szélhámos. A községi Szt. Imre Missziós Szeminárium vezetésének tudomására jutott, hogy Szombathelyen valaki arra való hivatkozással, hogy a községi Misszióházból három hónapra bevonult katonának, utiköltséget kértetett. Ezzel kapcsolatban lépéseket tettek, hogy ha valaki valahol ilyen

kéréssel áll elő, adják át a rendőrségnek.

As iparosiskola téli tanfolyamának rendes tanítása folyó év november 2-án reggel 8 órakor kezdődik. Felhívatnak a munkaadók, hogy a még be nem iratkozott tanoncokat irassák be. Igazgatóság.

Különös eset történt az egyik községi aranyozómesterrel. Ezelőtt 12 évvel átadott neki egy üvegbúrárt Kónya Imre szemlést, aki akkor Köszegen teljesített szolgálatot, azzal a megjegyzéssel, hogy csillárt fog nála rendelni és az üvegbúrárt ahhoz használja fel. A szemlést időközben Budapestre került áthelyezés folytán az ügy feledésbe ment. Most azután — 12 év múltán — a községi rendőrkapitánysághoz érkezett jelentés alapján kihallgatták az aranyozómestert, aki vallomásaiban elismerte az üvegbúra átvételét és emlékezett is rá, hogy azt egy takarítás alkalmával azóta elhalt felesége összetörte. Ugy gondolta azonban, ha a kilátásba helyezett megrendelés átvételkor a csillárt elkészíti, beszerzi a 4—5 P-ös kelleket hozzá. A megrendelés elmaradván, idővel az egész dolgot elfelejtette. Az aranyozómester most ugyancsak csodálkozik, hogy miképp került bele egy „bűnténybe” mint vádlott s váltig hangsúlyozza, ha a károsult őt szólította volna fel és nem tesz jelentést, szívesen megfizette volna a már rég feledésbe ment tartozást.

Szombathelyi mozi műsora: Okt 30-án: AZÜR EXPRESSZ. A legnagyobb sikerű magyar filmoperett. Főszerepben: Páger Antal, Tolnay Klári, Szelezky Zita és Básthi Lajos — Okt. 31., nov. 1—2-án: ÚJ BÁLVÁNYOK. A technikai bravurok grandiózus filmregénye. Főszerepben: Clark Gable, Spencer Tracy, Mirna Loy. — Nov. 3—6-ig: 13 KISLÁNY MOSOLYOG AZ ÉGRE. Hangulatos, vidám magyar film. Főszerepben: Turay Ida, Gózon Gyula, Erdélyi Mici, Ráday Imre.

A gőzgépkesselők és gőzkanál-fűtők legközelebbi képesítői vizsgái november 4-én lesznek Sopronban.

A községi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság. 1977—1938. tk. sz.

Árverési hirdetmény-kivonat.

Flór József és dr. Fehér Mihály végrehajtónak Szakács István végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyben a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1700 és 235 P 40 f tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a Perenye községben fekvő s a perenyei 506 sz. betétben felvett és Szakács István nevében álló alábbi ingatlanokra és pedig az A. I. sor és 2854 hrsz. Nemesi birtokra 339 P, a 2. sor és 3295 hrsz. Nemesi birtokra 212 P, az A. I. 3—4. sor 3446. 3447. hrsz. Nemesi birtokra 983 P, a + alatt felvett 1. sor és 1030 hrsz. ingatlanra 257 P, a 2. sor 1493 hrsz. ingatlanra 246 P, a 3. sor és 3225 hrsz. ingatlanra 133 P, továbbá a perenyei 508 sz. betétben felvett és 16 részben ugyanannak nevében álló jutalékre és pedig az A. I. 1—2. sor és 1919 1920 hrsz. Urberri birtokból 38 P, a + 1. sor és 2670 hrsz. alatt felvett Nemesi birtokból 53 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1938. évi november hó 18. napján d. e. 8 órakor Perenye község házánaí fogják megtartani.

Az árverés alá eső 3446 3447 hrsz. ingatlanokat a kikiáltási ár felénél a többi annak kétharmadánál alacsonyabb áron eladni nem lehet. (1908. XL. tc. 26. §.)

Az árverés alá kerülő ingatlanokat, ha az árverés megtartását a végrehajtatók közül Weöres Aladar csatlakoztatott végrehajtató kéri 2470 P, ha Flór József vagy dr. Fehér Mihály végrehajtató kéri 2770 vételárnál alacsonyabb áron eladni nem lehet. (5610 1931 M. E. sz. rend. 21 §.)

Bánatpenz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Köszeg, 1938. június 2.

Dr. RIEDL ZOLTÁN s. k. kir. jb. elnök

A kiadvány hitelűl:

OBERLEITNERNÉ s. k. kiadó

Ágytoll-pehely

kelengye-penzio, szálloda intézeti ágyneműekhez, higiénikusan kezelve ajánlok, **fehér fosztott libatollat különként P 250-tól.** Szállítás 5 kilós csomagokban bérmentve, utánvétellel

Rosner Gyula ágytollüzeme
Kiskunfélegyháza.

Jókarban levő fertikerekrár eladó
Cim a kiadóban.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetetlen édesanyánk

özv. Blazovich Ferencné

szül. Saufnauer Terez

elhunyta alkalmával fájdalmunkat részvétükkel, virág és koszorú adománnyal enyhítették, nemkülönben a Köszegi Takarékpénztár tisztikarának és a Köszegi Kereskedelmi Kör fűszerszakosztályának testületi megjelenéséért és koszorú adományaiért ezúton mondunk hálás köszönetet.

Köszeg, 1938. október 26.

Blazovich Ferenc, Blazovich Tamás, Blazovich Gyula

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen drága jó férjem és édesapánk, illetve testvér és rokon

Rónay Frigyes

lapszerkesztő és nyomdatulajdonos

váratlan elhunnya alkalmából mélységes gyászunkban osztoztak és részvétüket kifejezték, valamint koporsóját koszorúkkal és virágokkal elhalmozták, jóbarátainak, különböző testületeknek a temetésen való részvételért, a Concordia Férfidalegylet közreműködéséért és azoknak, kik drága halottunkat utolsó útján örök nyughelyére kísérték, hálás köszönetünket fejezzük ki.

Köszeg, 1938. október 29.

A gyászoló család.

Hivatalos rovat.

A P. M. 60.000/1937 sz. rendelete alapján az 1939 évre szóló általános összeírás fogantatását elrendeltem. Felhívom a közönséget, hogy a náluk megjelenő összeíró közegeknek a szükséges felvilágosításokat felelősség mellett feltétlen adják meg.

Közírré teszem, hogy a m. kir. honvéd csapatok részére 1939. évi január hó 1-től 1939. évi december hó 31-ig szállítandó hús, zsír és tej termékek szállítására versenytárgyalási hirdetmény jelent meg. A szállítási feltételek városháza iktató hivatalában megtekinthetők.

Közírré teszem, hogy a fegyvergyakorlatra bevonultak családi segélye minden hónap 1-én, november hónapban pedig 2-án d. u. 5 órakor kerül kifizetésre a városi pénztárban.

Közlöm az érdekeltekkel, hogy a ragadós száj és körömfájás miatt elrendelt zárlat alól felszabadult Sárvár nagyközségben november hó 28-án, hétfőn, országos állatvásár lesz.

vitéz dr Nagy Miklós
polgármester.

Légoltalmi parancsolatok.

(5. közlemény.)

„Csak balga emberek lehetnek azok, akik a légoltalmat félvállról veszik és ügyefogyottan buták, akik annak magasztos feladatát nem értik meg.”

(Göring 1935. XI. 14.)

A honfoglalás óta még sohasem fenyegette hazánkat olyan közvetlen veszély, mint a repülőhadak támadása, amely órákon belül reánk törhet.

A repülőgépek műszaki tökéletesítése az ország közvetlen megtámadását teszi lehetővé. Városokat, falvakat, sőt minden egyes házat is elpusztíthatnak. Az egész ország hadszíntérré változik. Gyermekek, nők, aggok, betegek és tehetetlenek ellen irányul a jövő légi háborúja, hogy eképpen a nemzet ellenálló képességét alapszabán megrendítse.

Ezért elkerülhetetlenül szükséges, hogy a lakosság ne csak az őt fenyegető veszélyt ismerje meg teljes terjedelmében, hanem a védekezés módját is. Elkerülhetetlenül szükséges továbbá, hogy légi támadásokkal szemben a lakosság önvédelme — a polgári légoltalom — tervszerűen megszerveztessék.

A polgári légoltalom nem nyújthat ugyan tökéletes biztonságot, de repülő hadseregének hatását lényegesen csökkenti, ezért olyan országban, ahol a repülőfegyvernem gyenge, avagy nincs, a légoltalom megszervezése az állam fennmaradásának egyik alapfeltétele.

A légoltalom terén a külfölddel szemben egy évtizeddel elmaradtunk. Nemzetünk létérdeke mindenkinek kötelességévé teszi tehát, hogy megtanulja, terjessze és a reáharul munkát elvégezze.

Biztonságunkat csak erős akaratú és céltudatos munkával teremthetjük meg.

(Folytatjuk.)

Angliába szakácsnők és mindeneslányok kerestetnek kizárólag jobb állásokba. Érdeklődni lehet **Zerthofernéndl, Köszeg, Kossuth L. u. 7.** Anglo—Austrian közvetítés.